

2. pielikums

Ķekavas novada pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja ziņojums par precizējumu veikšanu

Ķekavas novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) 2023.gada 28.jūnijā saņemta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – Ministrija) vēstule Nr. 15-2/3661 (reģistrēta ar lietvedības reģistrācijas numuru 1-6.1/23/3531; turpmāk – Vēstule) par Ķekavas novada (administratīvai teritorijai līdz 2021.gada 1.jūlijam) teritorijas plānojumu (turpmāk – Plānojums), kas 2023.gada 22.martā apstiprināts ar Ķekavas novada domes (turpmāk – Dome) saistošajiem noteikumiem Nr. SN-TPD-2/2023 “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”¹ (turpmāk – Saistošie noteikumi). Ministrijas vēstulē izteikts viedoklis un norādījumi Saistošo noteikumu redakcijas precizēšanai. Atsaucoties uz minēto, Pašvaldības Teritorijas plānojuma izstrādes vadītājs ir sagatavojis šo ziņojumu, norādot uz turpmāk minēto.

I. Vēstulē ietvertā Ministrijas viedokļa izvērtējums

1.1. Ministrijas Vēstulē ietvertais lūgums

Ņemot vērā Vēstulē ietverto viedokli par atsevišķu Plānojuma punktu redakciju, Ministrija ar Vēstuli aicināja Pašvaldību Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (turpmāk – sistēma) iekļaut izvērstu un argumentētu skaidrojumu, kas pamatotu:

- 1) prasību izstrādāt detālplānojumu apbūves noteikumos noteiktajos gadījumos;
- 2) teritorijas ar īpašiem noteikumiem:
 - 2.1. *Gājēju ceļš piekļuves nodrošināšanai pie publisko ūdeņu teritorijas (TIN 75);*
 - 2.2. *Teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums (TIN 31);*
 - 2.3. *Perspektīvo ielu un ceļu attīstības teritorija (TIN 73);*
- 3) pašvaldības nozīmes ielas un ceļus;
- 4) kāpēc Plānojuma 3.0 redakcijas publiskās apspriešanas ietvaros absolūti lielākā daļa saņemto priekšlikumu nav ņemti vērā, bet atsevišķi priekšlikumi ir tikuši atbalstīti;
- 5) vai ir izvērtētas iespējamās sekas, kuras var rasties, īstenojot dzīvojamu apbūvi teritorijās, kurās iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme;
- 6) noteiktos sarkano līniju platumus.

1.2. Ministrijas Vēstulē norādītā vērtējums

Valsts pārvalde ir organizēta vienotā hierarhiskā sistēmā. Neviena iestāde vai pārvaldes amatpersona nevar atrasties ārpus šīs sistēmas. Pastarpinātās pārvaldes iestādes, darbojoties jomā, kas ar likumu nodota attiecīgās atvasinātās publiskās personas autonomā kompetencē, pārstāv šo publisko personu (*Valsts pārvaldes iekārtas likuma 5.panta otrā daļa un 6.panta pirmā daļa*). Pašvaldības kompetenci nosaka ārejie normatīvie akti [...] (*Pašvaldību likuma 3.panta pirmā daļa*). Minētais tiesiskais regulējums noteic to, ka Pašvaldība, tai skaitā teritorijas plānošanas jomā, darbojas tai piešķirtās kompetences un tiesiskā deleģējuma ietvaros.

¹ <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/160734;>

Atbilstoši Teritorijas plānošanas likuma 23.panta pirmajai daļai vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Teritorijas plānošanas likums kā speciālais normatīvais akts paredz, ka teritorijas plānojums izstrādājams, ievērojot vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijā plānoto.

Līdz ar minēto, pamatojumam noteikt Vēstulē norādītās prasības Plānojumā jāizriet no ārējo un augstāka juridiskā spēka normatīvajos aktos noteiktā tiesiskā deleģējuma un vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijā plānotā. Pašvaldība ir konstatējusi, ka Plānojums ir izstrādāts un Vēstulē norādītās prasības ir noteiktas, ievērojot minētos priekšnoteikumus un pamato to ar turpmāk minēto.

1.2.1. Detālplānojumu izstrādes nepieciešamība Plānojumā paredzētajās teritorijās

Detālplānojums ir detalizēts vietējās pašvaldības teritorijas daļas plānojums, kuru izstrādā, lai noteiktu prasības konkrētu zemes vienību izmantošanai un apbūves parametriem, kā arī precīzētu zemes vienību robežas un aprobežojumus.² Detālplānojumu izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas vai zemes vienību sadalīšanas, ja tas rada nepieciešamību pēc kompleksiem risinājumiem un ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi. Detālplānojuma izstrādes nepieciešamību un tā detalizācijas pakāpi, ņemot vērā izstrādes pamatojumu, nosaka vietējā pašvaldība darba uzdevumā.³

Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” (turpmāk - Noteikumi) 39.1.apakšpunktam detālplānojumu izstrādā teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā noteiktajos gadījumos. Savukārt, teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai⁴. Noteikumu sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā arī paskaidrots, ka viens no detālplānojuma izstrādes tiesiskajiem pamatiem ir, ja tas ir noteikts konkrētās pašvaldības teritorijas plānojumā.

No speciālā tiesiskā regulējuma – Teritorijas attīstības plānošanas likuma un uz tā pamata izdotajiem Noteikumiem izriet, ka Pašvaldībai ir piešķirts tiesību deleģējums teritorijas plānojumā noteikt teritorijas, kurās, pirms būvniecības uzsākšanas, izstrādājams detālplānojums, kompleksu risinājumu rašanai. Pašvaldība norāda, ka Ķekavas novada teritorija intensīvi tiek attīstīta tieši šobrīd, uz ko norāda skaitliski izmērāms būvniecības aktivitātes pieaugums. Ķekavas novadā pilsētas teritorija izveidota tikai 2022.gadā (*sk. Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 26.punktu*), kas arī ir tikai daļa no pašvaldības teritorijas. Šobrīd pamatā tiek attīstības privātu zemju teritorijas, kas

2 Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1.panta 10.punkts

3 Teritorijas attīstības plānošanas likuma 28.panta trešā un ceturtā daļa

4 Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1.panta 8.punkts

tieki dalītas un veidotas kā apbūves ciemati. Līdz ar to prasība Plānojumā konkrētām teritorijām izstrādāt detālplānojumu izriet no piešķirtā tiesību deleģējuma un teritorijas straujās attīstības specifikas, lai, pie privātas teritorijas attīstības, tiktu nodrošināta visu spēkā esošo normatīvo aktu izpilde.

Tāpat norādāms, ka teritorijas plānojums nenosaka detalizētus teritorijas izmantošanas veidus un izmantošanas prasības katrā īpašumā, kā arī noteikumi ir attiecināmi gan uz esošo apbūvi, gan uz vēl neapbūvētām teritorijām. Līdz ar to dzīvojamās apbūves funkcionalās zonās, kur īpašumā ir plānots realizēt kādu no pieļaujamiem papildizmantošanas veidiem, ir izstrādājams detālplānojums.

Arī Satversmes tiesa ir atzinusi, ka noteiktos gadījumos teritorijas plānojuma izstrādāšana un pieņemšana kā tāda nav pietiekama, lai persona varētu īstenot konkrētu saimniecisku darbību tai piederošajā nekustamajā īpašumā, piemēram, veikt jaunu būvniecību, kā arī sadalīt vai apvienot nekustamos īpašumus. Šādā gadījumā vietējai pašvaldībai ir pienākums konkrētajai administratīvās teritorijas daļai izstrādāt detālplānojumu. Tieši detālplānojums ir atzīstams par vienu no galvenajiem instrumentiem, kas nodrošina to, ka attiecīgās teritorijas izmantošanā sabiedrības un valsts intereses tiek noteiktā kārtībā saskaņotas ar konkrētu nekustamo īpašumu īpašnieku interesēm. Ja kādai teritorijai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir nepieciešams izstrādāt detālplānojumu, tad tās plānošanas process līdz ar teritorijas plānojuma pieņemšanu vēl nav noslēdzies. Šādos gadījumos saimnieciskās darbības, arī būvniecības ieceres īstenošanas, obligāts priekšnoteikums ir spēkā esošs detālplānojums (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 16. decembra sprieduma lietā Nr. 2005-12-0103 19. punktu un 2008. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2008-24- 03 8.2. punktu*).⁵

Augstāk minētais nosacījums ir tieši attiecināms arī uz teritorijām, kurām Plānojumā ir attēlotas teritorijas ar īpašiem noteikumiem - teritorijas, kurām izstrādājami detālplānojumi (noteiktas grafiskajā daļā), kas pēc būtības nekādu ietekmi neatstās uz teritorijām, kurās jau ir realizēta apbūve un netiek plānota esošā izmantošanas veida maiņa. Plānojuma grafiskajā daļā ir noteiktas teritorijas, kurai izstrādājams detālplānojums (TIN 31). Kaut gan (TIN 31) teritorija aptver vairākus īpašumus vai skar īpašumus daļēji, tā nebūtu uztverama kā kompleksa detālplānojuma teritorija, kurai obligāti detālplānojums izstrādājams visos ietvertajos teritorijā īpašumos vienlaicīgi. Norādītai (TIN 31) teritorijai detālplānojumu var izstrādāt vienu kopīgu vai (TIN 31) teritorijā esošam katram īpašumam atsevišķi. Būtiski ir uzsvērt, ka izvēlētais (TIN 31) teritoriju attēlošanas veids ir saistīts ar teritorijas plānojuma grafiskās daļas pārskatāmību, lai nesaraibinātu funkcionālo zonējumu, apgrūtinājumu un aprobežojumu grafisko daļu.

Kas atsevišķi minams, ne visās Plānojuma teritorijās ir attēlotas (TIN 31), tas saistīts, tai skaitā, ar esošu apbūvi vai teritorijas izmantošanu, spēkā esošu detālplānojumu vai izstrādes stadijā esošu detālplānojuma teritoriju.

Plānojuma izstrādē tika vērtēta līdzšinējā attīstības dinamika un jaunu zemes vienību veidošanas pieredze aizvadītajā plānošanas periodā. Šeit būtiski ir uzsvērt,

ka kopš 2000.gadu vidus pašvaldību administratīvajās teritorijās bija tendence noteikt plašas apbūves teritorijas, kuras nav tikušas apgūtas līdz pat šim brīdim. Tas nozīmē, ka ir plašas bijušās lauksaimniecības teritorijas, kurām funkcionālais zonējums ir noteikts apbūvei, kas, savukārt, ļauj veidot blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas. Kā rāda iepriekšējā pieredze, jaunu parceļu veidošanā, detālplānojums ir instruments, ar kura palīdzību visefektīvāk var tikt ievērotas sabiedrības intereses, tas ir, veidot nepieciešamos infrastruktūras objektus jaunu apbūves teritorijas sadales gadījumā. Ar šo tiek saprasts – izdalīt zemes vienības ielām, noteikt sarkanās līnijas un realizēt priekšnosacījumus pirms jaunas apbūves uzsākšanas, kā arī veidot vienotu iela tīklu, priekš kaimiņos esošām zemes vienībām. Šie ir būtiski argumenti, lai noteiktu teritoriju, kurai izstrādājams detālplānojums (TIN 31), lai jauniem zemes īpašiekim un sabiedrībai kopumā iegūtu produktu, par kuru nav strīdi, līdzīgi kā tas ir bijis “Pļavu ciematos”.

Šī tiesiskā deleģējuma - noteikt teritorijas, kurām izstrādājams detālplānojums, izmantošanas mērķis ir pašvaldībai efektīvi realizēt savas Pašvaldības likumā noteiktās autonomās funkcijas, jo īpaši un tai skaitā, saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi (*4.panta pirmās daļas 15.punkts*), lai veidotos sakārtota un jaunu būvniecības ieceru veicinoša teritorijas attīstība. Detalizēti skatāms arī Paskaidrojuma raksts, kas pamato šo teritoriju noteikšanu, proti, apraksti iekļauti Paskaidrojuma raksta sadaļā “Apdzīvoto vietu perspektīvā attīstība un plānotā “Dzīvojamās apbūves” struktūra”” (*sk. 91.-92.lpp.*).

Kā būtisks sabiedrības interešu nodrošinājums ir jāmin, ka par detālplānojumu īstenošanu tiek slēgts administratīvais līgums atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likuma 31.pantam, kurā tiktu atrunāti realizācijas termiņi un citas būtiskas prasības, kas veido loģisku konkrētās teritorijas attīstības kārtību.

Arī Ķekavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija) Vides pārskatā noteikta detālplānojuma izstrādes nepieciešamība specifiskām teritorijām (*sk., piemēram, 98.lpp.*).

Izņēmums no apraksta - savrupmāju apbūves teritorijas (DzS4) un (DzS5), kurām detālplānojums ir nepieciešams galvenās izmantošanas realizācijai. Šajās teritorijās ir nepieciešams noteikt priekšnoteikumus infrastruktūras attīstībai, pirms apbūves uzsākšanas. Tas ir saistīts ar bijušo d/s “Titurga” un Vimbukroga neapbūvētām teritorijām. Savukārt, jauktās, rūpniecības un tehniskās apbūves teritorijās detālplānojuma izstrāde nepieciešama, jo teritorijas plānojums nenosaka detalizētus teritorijas izmantošanas veidus un izmantošanas prasības katrā īpašumā, kā arī aktuālas ir jautājums par dažādu funkcionālo zonu mijiedarbību, tai skaitā īstenojot dzīvojamo apbūvi teritorijās, kurās iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme, tai skaitā paredzot buferzonu realizāciju.

1.2.2. Atsevišķo teritoriju – TIN 73 un TIN 75 noteikšana

Saistībā ar teritorijas noteikšanu Plānojumā, kam izstrādājams detālplānojums, skaidrojums sniegs pirmajā punktā, savukārt, teritorijas “*Gājēju ceļš pieklives nodrošināšanai pie publisko ūdeņu teritorijas (TIN75)*” un “*Perspektīvo ielu un*

ceļu attīstības teritorija (TIN73)" noteiktas, pamatojoties uz Pašvaldībai speciālajos normatīvajos aktos piešķirto tiesību deleģējumu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīla noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" teritorijas plānojumā vai lokāplānojumā ietver vispārīgu transporta attīstības plānu, kurā shematischki attēlo vienotu ielu un ceļu tīklu, tai skaitā plānoto ielu un ceļu trases, perspektīvos pievienojumus, transporta mezglus, kā arī ielu kategorijas. Ja plānotās ielas vai ceļa precīzs izvietojums vēl nav nosakāms, teritorijas plānojumā to grafiski attēlo nosacīti (ar raustītu līniju) kā perspektīvo ielas vai ceļa trasi. Teritorijas plānojumos un lokāplānojumos precizē perspektīvo transporta koridoru un trašu vietas, izvēloties optimālo risinājumu un ņemot vērā pētījumu rezultātus, ja tādi ir veikti.⁶ Līdz ar minēto, "*Perspektīvo ielu un ceļu attīstības teritorija (TIN73)*" noteikta, ievērojot konkrētajos Ministru kabineta noteikumos noteikto tiesību deleģējumu šādu teritoriju noteikt Plānojumā.

Vērtējot līdzšinējo Ķekavas novada teritorijas plānojuma realizāciju, ir secināms, ka teritorijā attīstība ir notikusi haotiski, tas ir dažādās novada daļās dažādos laikos ir notikusi zemes sadale un apbūve, kas lielā mērā ir saistīts ar tirgus situāciju un konkrētā laika pieprasījumu. Rezultātā ir iegūtas plašas, bet reti apdzīvotas teritorijas, kas vienlaicīgi ir saistīts ar iedzīvotāju veiktu izvēli. Tomēr nepieciešamība pēc infrastruktūras un tās sasaisti ar apbūvētām teritorijām nav zudusi. Pie Plānojuma izstrādes, saprotot esošo situāciju un turpmāko tendenci, kas norāda, ka zemes vienību sadale un apbūve tiks turpinātas, Pašvaldība sabierības interesēs Plānojumā dod ievirzi turpmākai transporta koridoru sasaistei starp apdzīvotiem īpašumem un ciemiem. Plānojumā arī šobrīd ir noteiktas plašas teritorijas, kurām funkcionālie zonējumi paredzēti apbūves teritorijām, tomēr to attīstība notiek nevienmērīgi un nekas neliecina par minētās tendencies izmaiņām. Perspektīvo ielu un ceļu attīstības teritorija (TIN73) mērķis ir noteikt ielu perspektīvos attīstības virzienus un paplašinājumus, kas precizējami turpmākā plānošanas procesā, lai zemes īpašniekiem un sabiedrībai kopumā nodrošinātu brīvu piekļuvi nekustamajiem īpašumiem. Šo tiesisko deleģējumu Pašvaldība izmanto, lai, arī nodrošinātu tālāko teritorijas attīstību, kā arī iedzīvotajiem un attīstītājiem, plānojot teritorijas attīstības un apbūves iespējas, būtu skaidra vīzija par perspektīvajiem ielu attīstību un plānoto transporta kustības trajektoriju. Apraksti iekļauti Paskaidrojuma raksta sadaļā "Transporta infrastruktūra" (sk. 55.lpp.).

Saistībā ar teritoriju "*Gājēju ceļš piekļuves nodrošināšanai pie publisko ūdeņu teritorijas (TIN75)*" norādāms, ka atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 6.panta pirmajai daļai, lai nodrošinātu piekļuvi iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kuru apmeklēšana ir atļauta saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem, vietējā pašvaldība teritorijas plānojumā vai lokāplānojumā nosaka gājēju ceļu kā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai pieklūt šādai teritorijai un organizē gājēju ceļa ierīkošanu.

6 Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīla noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 76., 82.1., 237.punkti

Zemes īpašiekam ir tiesības uz aprobežojuma noteikšanas dēļ radušos zaudējumu atlīdzību.

Minētā normatīvā akta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā izvērtēts šāds tiesību deleģējuma samērīgums, proti, norādīts, ka: “*Atbilstoši Civillikuma 1082.pantam īpašuma lietošanas tiesības aprobežojumu var noteikt ar likumu, tiesas lēmumu vai ar privātu gribu (ar testamentu vai līgumu). Šis aprobežojums var attiekties kā uz dažu lietu tiesību piešķiršanu citām personām, tā arī uz to, ka īpašiekam jāatturas no zināmām lietošanas tiesībām, vai arī jāpacieš, ka tās izlieto citi. Šī panta piezīmē norādīts, ka citi īpašuma lietošanas tiesības aprobežojumi tiek noteikti sevišķos likumos. Šai gadījumā Zemes pārvaldības likumā, ievērojot sabiedrības intereses, paredzēts noteikt īpašuma lietošanas tiesības aprobežojumu, kas paredz, ka zemes īpašiekam jāpacieš, ka citas personas lieto tā īpašumā esošus ceļus, lai piekļūtu publiskām teritorijām. Zemes īpašniekiem ir tiesības izteikt savu viedokli un sniegt priekšlikumus, piedaloties teritorijas plānošanas procesā normatīvajos aktos par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un sabiedrības līdzdalību noteiktajā kārtībā. Teritorijas plānojuma, lokālplānojuma un detālplānojumā pārsūdzēšanas kārtība noteikta Teritorijas attīstības plānošanas likumā.*”

Līdz ar minēto, likumdevējs jau ir pamatojis šāda tiesību deleģējuma pašvaldībai nepieciešamību un ir izvērtējis samērīgumu, proti, jau normatīvā akta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā ir norādīts, ka šāds īpašumu tiesību aprobežojums, ko pašvaldība var noteikt teritorijas plānojumā, ir samērīgs ar kopējās sabiedrības interešu ievērošanu un nodrošināšanu tiesībām uz piekļuvi pie publiskiem ūdeņiem kontekstā.

Arī tiesu praksē ir noteikts, ka teritorijas plānojums, lai arī var ietvert paredzēto publisko funkciju pildīšanas objektu novietojumu telpā, pats par sevi nevar izslēgt pašvaldības politisko rīcības brīvību, kādā veidā attiecīgajā laikposmā īstenot publiskās funkcijas. Šajā gadījumā no teritorijas plānošanas viedokļa ir būtiski, ka, kopumā nemainot telpiskos uzstādījumus, saglabājas paredzētais izmantošanas veids – publiska pakalpojuma nodrošināšana iedzīvotājiem (*Senāta 2016.gada 19.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-288/2016 (A420562712) 8.punkts*).

Plānojumā grafiskajā daļā Pašvaldība ir noteikusi gājēju ceļu piekļuves pie Daugavas un Sausās Daugavas posmā no Katlakalna ciema līdz Ķekavas pilsētai, ievērojot sekojošu principu. Atbilstoši Zvejniecības likumam - gar sauszemes joslu - ūdeņu krastu noteikta tauvas josla, kas paredzēta ar zveju vai kuñošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem. Apkopojot informāciju par pašvaldības īpašumiem, kuri nodrošina piekļuvi pie tauvas joslas, ir redzams, ka ne visās blīvi apdzīvotās vietas piekļuve ir iespējama, kā arī piekļuves vietas, kuras agrāk ir tikušas izmantotas, vairs nav pieejama.

Ņemot vērā minēto, šajā plānošanas periodā ir noteiktas sekojošas piekļuves vietas, kuras faktiski tiek izmantotas vai ir tikušas izmantotas piekļuvei pie ūdens:

- 1) Starp Olektes upes ieteku Daugavā un d/s “ZIEDONIS” teritoriju”, pie “Baltās kāpas”;

- 2) Starp 26. autobusa galapunktu un Pļavniekkalna skolu, detālplānojumu teritorijās “Zaļlauki” un “Kvatas, Kvatas-1, Kvatas-2”, kur jau bija paredzētas piekļuves vietas Sausajai Daugavai;
- 3) Vimbukroga teritorijā Ābeļu ielas turpinājumā, kur ir bijusi vēsturiskā piekļuve un Kļavu ielas turpinājumā, lai nodrošinātu piekļuvi molam.

Arī Stratēģijā ir atklāta un analizēta gājēju un velo celiņu nepietiekamība Ķekavas novada teritorijā. Tāpat ir aprakstīta nepieciešamība situāciju uzlabot. Tāpat pie labiekārtošanas mērķiem paredzēta piekļuve publiskajiem ūdeņiem, kas tiktu savienotas ar gājēju ceļiem, lai veidotu vienotu un loģisku gājēju kustību. Līdz ar minēto, teritoriju noteikšana izriet no Stratēģijā plānotā (*sk. 39.lpp.*).

Viens no uzdevumiem, izstrādājot Plānojumu, bija samazināt ciemu un apbūves teritorijas platības. Konkrētā gadījumā novada teritorijā gar Daugavu šo uzdevumu nav izdevies realizēt, tas ir saistīts ar dažādu zemes īpašnieku interesēm un tiesisko paļāvību Rezltātā praktiski apbūves teritorijas gar Daugavu un Sauso Daugavu nav samazinājušās, bet gluži pretēji, notiek debates par apbūves intensitātes palielināšanu. Pašvaldības īpašumā esošās piekļuves vietas Daugavai vairs īsti neatbilst vēsturiskajai situācijai, kad lielākoties dominēja lauksaimniecības teritorijas, šobrīd gar Daugavu un Sauso Daugavu ir blīvas apbūves teritorijas, kas liek paskatīties uz piekļuves iespēju pie ūdens no visas sabiedrības interesēm. Nemot vērā minēto, konkrēto tiesisko deleģējumu Pašvaldība ir izmantojusi sev noteikto deleģējumu, lai paplašinātu sabiedrības iespējas pieklūt Daugavai un Sausai Daugavai, jo Pašvaldība vēlas padarīt pēc iespējas ērtāk pieejamu publisko ūdeņu teritoriju, lai veicinātu gājēju un velo kultūras attīstību, kas, savukārt, mazinātu transporta izmantošanu, kas vairo vides piesārņojumu. Faktiski šobrīd izvēlētās piekļuves vietas nav jaunveidotas, bet faktiski bijušās vai eksistējošās piejas vietas publiskiem ūdeņiem. Tas nenozīmē ka turpmākā plānošanas procesā nebūs noteikta jaunas piekļuves vietas, bet šobrīd tiek nostiprinātas esošas. Apraksti iekļauti Paskaidrojuma raksta sadaļā “Nosacījumi publiski pieejamu ūdenstilpju/ūdensteču teritoriju krastmalu izmantošanai un publiskai piekļuvei” (*sk. 71.lpp.*).

1.2.3. Pašvaldības nozīmes ielas noteikšanas tiesiskais pamatojums

Saistībā ar pašvaldības nozīmes ielu un ceļu teritorijas noteikšanu norādāms līdzīgi, kā šī ziņojuma 1.2.2.apakšpunktā, ka konkrētā teritorija noteikta, ievērojot speciālajā normatīvajā aktā piešķirto tiesību deleģējumu. Saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 8.¹ panta pirmo un otro daļu pašvaldības nozīmes ceļš vai iela ir privātā īpašuma lietošanas tiesību aprobežojums nekustamajam īpašumam, kas noteikts sabiedrības interesēs, lai nodrošinātu vienotu ceļu un ielu tīklu pašvaldībā un sabiedrības iespējas un tiesības ikvienam to izmantot. Pašvaldības nozīmes ceļu vai ielu pašvaldība nosaka pašvaldības teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā. [...].

Nemot vērā minēto, pašvaldības nozīmes ceļa vai ielas statuss ir noteikts sekojošu apsvērumu dēļ:

1. Kaut gan normatīvo aktu regulējums nosaka kārtību, kādā privātpersonas vienojas par privātpašumā esošo ceļu izmantošanu, tomēr praksē tas tā nav

- realizējies. Tas ir saistīts ar konkrētā perioda judikatūru vai/kā arī praksi kā normatīvi ir tikuši piemēroti. Šobrīd esošais ceļu tīkls ir dažādu personu īpašumos, tomēr ne visos gadījumos ir iespējams sakārtot ceļa lietošanas tiesības. Faktiski, lai pārtrauktu strīdus par ceļa lietojumu, proti, sakārtotu ceļa lietojuma tiesisko pusi, pašvaldība ir noteikusi Plānojumā pašvaldības nozīmes ceļš vai iela statusu.
2. Ar šādu īpašumu tiesību aprobežojumu Pašvaldība piedalītos privātpersonu īpašumā esošo ceļu uzturēšanā atbilstoši saistošiem noteikumiem, tādejādi uzlabojot esošo ceļu stāvokli. Tomēr vienlaicīgi jāprecizē, ka Pašvaldības nozīmes ceļa vai iela statusa noteikšana pati par sevi nerod līdzekļus ceļu izbūvei, tāpēc statusa noteikšana nenozīmē tūlītēju ceļa izbūvi.
 3. Pieņemot šo tiesisko regulējumu Zemes pārvaldības likumā, Saeimā tika diskutēts, ka viens no mērķiem šādu teritoriju sakārtošanai ir neatrisināto servitūtu jautājumu sakārtošana, jo juridiski vai pat faktiski nesakārtoti servitūti ir iemesls civiltiesiskiem strīdiem, kā arī piekļuves neesamībai konkrētiem īpašumiem. Attiecīgi šī tiesiska regulējuma izmantošana pamato piekļuves jautājuma sakārtošanas jautājumu.

Arī Stratēģijā paredzēts, ka urbānā telpa ir sakārtots ielu tīkls, klasificētas ielas pēc to nozīmes satiksmes plūsmas organizēšanā, veidojot atbilstošus ielu profilus. Šo iespējams panākt tikai ielu tīklā iekļaujot tos posmus, kas iekļaujas privāto īpašumu daļā un kas ar Plānojumu izveidojami kā publiski pieejamas teritorijas (*sk. 31.lpp.*).

Norādāms, ka, Plānojuma ietvaros nosakot funkcionālās zonas, ir saprotams, ka ievērojams ceļu un ielu tīkls ir privātpersonu īpašumā, kas veidojies vēsturiski, sākot no pirmās reformas un attīstot jaunas apbūves teritorijas līdz šim. Šajās situācijaš bieži ir apgrūtaināta piekļuve īpašumiem, tāpēc Pašvaldība ir izmantojusi tiesisko deleģējumu noteikt pašvaldības nozīmes ielas, lai pēc iespējas efektīvāk nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju izpildi, t.i., gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīribu, kā arī gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību (*4.panta pirmās daļas 2.punkts, 3.punkts*). Tikai nosakot pašvaldības nozīmes ielas statusu, pašvaldība var konkrēto teritoriju uzturēt un apbūvēt kā ceļa teritoriju, kā arī veikt tālākos, iespēju robežās, pasākumus, lai izvērtētu konkrēto teritoriju atsavināšanu/pārņemšanu pašvaldības īpašumā. Apraksti iekļauti Paskaidrojuma raksta sadaļā “Transporta infrastruktūra” (*sk. 56.-57.lpp.*).

1.2.4. Publiskās apspriešanas laikā saņemto viedokļu izvērtējums

Saistībā ar Plānojuma redakcijas apstiprināšanas kontekstā vērā ņemto un neņemto viedokļu iebildumu apjomu Pašvaldība paskaidro, ka saskaņā ar Noteikumu 86.punktu pēc publiskās apspriešanas beigām izstrādes vadītājs nodrošina publiskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu un institūciju atzinumu izvērtēšanu un sagatavo ziņojumu par priekšlikumu vērā ņemšanu vai noraidīšanu, norādot noraidījuma pamatojumu.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2017.gada 6.oktobra spriedumā (*lieta Nr. 2016-24-03*) nolemtajam Pašvaldības teritorijas plānojumam jābūt izstrādātam, kā arī apstiprinātam atbilstošā kārtībā un jāatbilst tiesību normām (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2004.gada 9.marta sprieduma lietā nr. 2003-16-05*

secinājumu daļas 4.punktu). Satversmes tiesas nolēmumos ir atzīts, ka personas līdzdalības tiesības teritorijas plānošanas procesā neietver pašvaldības pienākumu akceptēt visus izteiktos viedokļus (*sk. arī Satversmes tiesas 2004.gada 9.marta sprieduma lietā Nr. 2003-16-05 5. punktu*). Protī, pašvaldība ir tiesīga nepiekrist ieinteresētās sabiedrības viedoklim, paredzot citu attīstības risinājumu, kas kopumā vairāk atbilst plānojuma izstrādāšanas mērķim. Taču pašvaldības izraudzītajam attīstības risinājumam jābūt argumentētam (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2011.gada 3.maija sprieduma lietā Nr. 2010-54-03 12.1.1. punktu*).

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta tiesnešu kolēģijas 2015.gada 11.septembra rīcības sēdes lēmumā norādīts: „Ar likumu noteiktās sabiedriskās apspriešanas galvenais mērķis ir nodrošināt, ka tiek pieņemts vislabākais iespējamais lēmums sabiedrības interesēs un katra cilvēka iebildumi tiek vērtēti un iespēju robežas taisnīgi ķemti vērā.”⁷

Līdz ar minēto, Pašvaldība ir izvērtējusi katru iesniegto priekšlikumu un pamatojusi katras priekšlikuma ķemšanu vērā vai pretēji – neķemšanu vērā. Pašvaldība nav vadījusies pēc kvantitatīviem rādītājiem, bet gan katras sniegtā priekšlikuma būtības. Tāpat Pašvaldība ir ķēmisi vērā samērīguma principu, proti, priekšlikumus, kas pēc būtības mainītu Plānojumu, kas nozīmētu Plānojuma atkārtotu publisku apspriešanu, Pašvaldība vērtēja īpaši detalizēti, tai skaitā, pret pārējām Ķekavas novada teritorijas iedzīvotāju interesēm, ķemot vērā, ka sniegtie priekšlikumi pamatā bija uz teritorijas attīstību vērsti, ko var atrisināt arī nākotnes perspektīvā ar cita līmeņa plānošanas dokumentiem, savukārt, vairāki desmiti mājsaimniecību Plānojuma apstiprināšana, ir kā nepieciešamība, lai varētu sakārtot esošo īpašumu, kas, Pašvaldības ieskatā, ir lielāka sabiedrības interese, lai pēc iespējas novērstu vēsturiski izveidojušās situācijas īpašumos efektīvākas nākotnes teritorijas attīstības perspektīvā.

Tāpat Pašvaldība informē, ka pēc apspriešanas termiņa ir veikti redakcionāli papildinājumi/precīzējumi (skat. detalizētāku pamatojumu šeit, https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_26747). Saistībā ar personu sniegtiem priekšlikumiem nav veiktas korekcijas teritorijas plānojuma saistošajā daļā, skat. Saņemto priekšlikumu kopsavilkumu, kas publicēts sadaļā “Lēmumi un ziņojumi”, 2023.gada 3martā kā izstrādes vadītāja ziņojuma 2.pielikums. Apkopojuša tabulā ir divi priekšlikumi, pie kuriem ir atzīme - ķemts vērā, tie ir K-5 un L-4. Pie minētiem priekšlikumiem atzīme ķemts vērā ir nevis tāpēc, ka pēc apspriešanas ir veikti labojumi teritorijas plānojuma saistošajā daļā, bet tāpēc, ka priekšlikumi jau atbilda sagatavotai un apspriestajai redakcijai.

1.2.5. Par ražošanas objektu izbūvi dzīvojamās apbūves tuvumā

Saistībā ar izvērtētām iespējamām sekām kurās var rasties, īstenojot dzīvojamo apbūvi teritorijās, kurās iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme, Pašvaldība Plānojuma izstrādes un apstiprināšanas kontekstā ir aktīvi veikusi visas darbības, lai izvērtētu iespējamo ietekmi un novērstu tās negatīvās sekas. Ir veiktas konsultācijas ar iedzīvotājiem, speciālajām institūcijām, lai pieņemtu samērīgāko

7 Stājas spēkā spriedums, ar kuru atzīts pašvaldības pārkāpums, nerīkojot sabiedrisko apspriešanu pirms koku nociršanas Jāņa Daliņa stadionā, Jurista vārds, 15.09.2015.

un uz visu sabiedrību interešu nodrošināšanu vērstu Plānojuma redakciju. Neviena no rūpnieciska rakstura apbūves teritorijām nevarēs tikt paplašināta tā, lai radītu papildus ietekmi, kas rodas, pie jau esošās apbūves. Pretēji, Plānojuma regulējums ir izstrādāts, paredzot tādus mūsdienīgus risinājumus kā buferzonas ierīkošanas pienākumu, kas efektīvi slāpē iespējamās ietekmes izplatīšanos.

Vienlaikus Pašvaldība vēlas norādīt, ka, pie jebkura jauna objekta izbūves, Pašvaldībai ir Būvniecības likumā noteikti instrumenti vērtēt katru ieceri individuāli, kā arī konkrētos apstākļos veikt konkrētas būvniecības ieceres publisko apspriešanu (*sk. Būvniecības likuma 14.panta piekto daļu*).

Vienlaikus Pašvaldība informē, ka Plānojuma izstrādes laikā ir veikts “Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskats”, par ko Vides pārraudzības valsts birojs atzīst, ka Plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, kas publicēts sadaļā “Vides pārskats”. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir vērtēti iedzīvotāju iesniegumi par pielaujamo objektu veidiem, kuri būtu realizējami ciemu un pilsētu teritorijās. Ciemu un pilsētu teritorijās ir pielaujama Rūpnieciska objektu apbūve, kuru darbībai nepieciešama B vai C kategorijas atļauja, izņēmums ir esošie objekti.

Plānojumā paredzētā situācija saistībā ar rūpniecisko darbību paredzēta arī Stratēģijā, nosakot, ka darījuma un ražošanas teritorijas novadā tiek diferencētas A, B, C kategorijās. A kategorija ir aizliepta pilsētu un ciemu teritorijās, izņemot AS “Putnu fabrika “Ķekava”” Ķekavā teritorijā, putnu fermas SIA “Co Priedes” teritorijā, Alejās un daļā rūpniecības teritorijās Daugmalē. Pārējās teritorijās A, B, C kategorijas ražotņu atrašanos izvērtē saskaņā ar likumdošanu un spēkā esošo teritorijas plānojumu (*sk. 43.lpp.*).

1.2.6. Sarkano līniju platuma noteikšanas pamatojums

Par sarkano līniju platumiem norādāms, ka atbilstoši Aizsargjoslu likuma 1.panta 13.punktu sarkanā līnija ir līnija, kas norobežo ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju, kurā nekustamā īpašuma lietošanas tiesības aprobežotas saskaņā ar normatīvajiem aktiem, no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas un ko pilsētās un ciemos nosaka vietējā pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” ielas, laukumus, autoceļus un dzelzceļus nosaka kā transporta infrastruktūras teritorijas un izdala kā atsevišķas zemes vienības. Ielu teritoriju nosaka starp sarkanajām līnijām atbilstoši katras ielas kategorijai. Jauno zemes vienību robežas sakrīt ar ielas sarkanajām līnijām vai ceļa nodalījuma joslām, izņemot gadījumus, kad iela ir valsts autoceļa posms apdzīvotā vietā vai gar ielu ir blīva esošā apbūve. Ielu tehniskos parametrus nosaka atkarībā no ielas kategorijas, nemot vērā konkrētās apdzīvotās vietas telpiskās struktūras īpatnības (piemēram, šauras maģistrālās ielas vēsturisko centru apbūvē vai plašas ielu sarkanās līnijas perifērijas teritorijās). Ielu sarkanās līnijas nosaka atbilstoši katras ielas kategorijai. Vienai ielai tās dažādos posmos var būt arī

dažādas kategorijas ar atšķirīgu sarkano līniju platumu.⁸ Konkrēto Ministru kabineta noteikumu sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā noteikts, ka noteikumu projekts paredz, ka plānotajām ielām sarkano līniju platumu nosaka apbūves noteikumos, atkarībā no katras ielas kategorijas un mēroga noteiktību.

Līdz ar to minēto, sarkano līniju platumi Plānojumā noteikti, ievērojot Pašvaldībai ar Aizsargjoslu likumu un Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” piešķirto tiesisko deleģējumu, ņemot vērā konkrētās apdzīvotās vietas telpiskās struktūras īpatnības (piemēram, šauras maģistrālās ielas vēsturisko centru apbūvē vai plašas ielu sarkanās līnijas perifērijas teritorijās). Pašvaldība ir izmantojusi tai piešķirtos tiesiskos instrumentus plānot sarkanās līnijas atbilstoši konkrētās teritorijas un pat ielas vēsturiskās apbūves struktūras īpatnībām, ņemot vērā, ka esošā apbūve ir veidojusies vēsturiski, savukārt, normatīvās prasības apbūvei un ielu/ceļu izbūvei ir stājušās spēkā vēlāk, kamdēļ Pašvaldībai ar tai piešķirtajiem tiesiskajiem instrumentiem jārod labākais risinājums, lai veidotu sabalansētu un katri konkrētai teritorijai atbilstošu sarkano līniju koridoru.

Kā tika minēts iepriekš, arī Stratēģijā paredzēts, ka urbānā telpa ir sakārtots ielu tīkls, klasificētas ielas pēc to nozīmes satiksmes plūsmas organizēšanā, veidojot atbilstošus ielu profilus. Stratēģijā arī atklāta plašāk šī jautājuma par urbāno telpu attīstību jeb ielu tīklu esamību problemātika. Šo iespējams atrisināt, tikai veidojot efektīvu ielu tīklu ar sarkano līniju koridori (*sk. 31.lpp.*).

Tāpat Pašvaldība norāda, ka Plānojumā sarkano līniju platums noteikts atbilstoši ielu kategorijām, proti, Plānojuma 3.pielikumā minētie platumi ir esošo ielu platumi sarkanajās līnijās vai ielu nodalījumu joslu platumi. Baložu pilsētā Uzvaras prospektā esošo sarkano līniju platums svārstās no 23,5 - 31,3 metriem. Plānojuma apbūves noteikumu 82.punktā minētais sarkano līniju platums nenozīmē visos gadījumos noteikt maksimālos platumus, piemēram, B kategorijas ielām ne vairāk par 200 m un C kategorijas ielām ne vairāk par 60 m. Minētais platums ir saistīts ar valsts autoceļu tīkla platumu, bet tas nenozīmē ka visos gadījumos tāds tiks noteikts. Savukārt, detālplānojumos sarkano līniju platums netiks pārskatīts, pat pie kategorijas mainīgas. Šādos gadījumos tā vairāk ir kā informācija par satiksmes intensitātes palielinājumu, ja detālplānojumā esoša iela savieno citus augstākas kategorijas ceļus.

Saistībā ar esošo situāciju arī norādāms, ka kopš 2000.gadu vidus Ķekavas novada teritorijā ir veidoti apbūves ciemati. Par aizvadīto periodu ir mainījušies normatīvie akti, kā arī dažādos laika posmos ir bijušas dažādi risinājumi transporta infrastruktūras teritoriju plānošanā. Nemot vērā esošo apbūves struktūru un dabā izveidotās piekļuves mājsaimniecībām, Pašvaldība Plānojumā nosaka transporta infrastruktūras teritorijas un sarkano līniju platumus. Apbūves noteikumos ir noteikta diferensēts sarkano līniju platums, lai katrā konkrētā situācijā būtu iespējams noteikt ielas platumu atbilstoši faktiskajai situācijai, tai skaitā paredzot vietu inženierkomunikācijām. Pašvaldībai Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā noteikta autonomā funkcija organizēt iedzīvotajiem ūdenssaimniecības,

⁸ Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 83., 87., 89.punkts

siltumapgādes un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds. Līdz ar to Pašvaldība ir izmantojusi tiesisko deleģējumu noteikt sarkano līniju platumus, vērtējot katru teritoriju individuāli, lai pēc iespējas efektīvāk turpmāk nodrošinātu infrastruktūras attīstību, plānojot un veicot inženierkomunikāciju izbūvi, kas nepieciešama iedzīvotāju interesēm. Detalizēti skatāms arī Paskaidrojuma raksts, kas pamato šo teritoriju noteikšanu. Apraksti iekļauti Paskaidrojuma raksta sadaļā “Ielu sarkanās līnijas” (sk. 60.-61.lpp.).

1.3. Izvērtējums par veicamajām darbībām saistībā ar Plānojuma redakciju

Izvērtējot Vēstulē minēto, Pašvaldība ir konstatējusi, ka:

- papildināms Plānojuma Paskaidrojuma raksts saistībā ar teritorijām, kurām izstrādājams detālplānojums, lai pilnībā ievērotu Ministrijas Vēstulē norādīto saistībā ar pamatojuma nepieciešamību šādas teritorijas noteikt (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 42.lpp.);
- dzēšams Plānojuma Apbūves noteikumu 12.punkts;
- Pie jaunā teritorijas plānojuma izstrādes Pašvaldība ņems vērā Ministrijas izstrādātās “*Vadlīnijas par vēja parku iekļaušanu pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos – teritorijas plānojumā un ilgtspējīgas attīstības stratēģijā*”;
- atkārtoti pārskatāma sadaļa par kultūras pieminekļu uzskaitījumu, dzēšot tiesību normas, kas dublē augstāka juridiska spēka tiesisko regulējumu;
- papildināms Plānojuma paskaidrojuma raksts saistībā ar individuālo būvlaižu noteikšanu (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 96.lpp.);
- papildināms Plānojuma Paskaidrojuma raksts saistībā ar ielas teritorijas noteikšanu, pirms būvniecības uzsākšanas (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 58.lpp.);
- papildināms Plānojuma Paskaidrojuma raksts saistībā ar noteiktajiem ielu platumiem (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 57.lpp.);
- saistībā ar Apbūves noteikumu 251.punktu atkārtoti secināts, ka teritorija perspektīvā ielu tīkla attīstībai un TIN 73 ir atšķirīgas teritorijas, vienlaikus norādot, ka saistībā ar 119.2.apakšpunktu un Vimbukroga teritoriju tiks papildināts Plānojuma Paskaidrojuma raksts;
- dzēšams Plānojuma Apbūves noteikumu 128.punkts;
- papildināms Plānojuma Paskaidrojuma raksts saistībā ar mikrouzņēmumu teritorijas izmantošanas kontekstu (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 66.lpp.);
- dzēšami Apbūves noteikumu 662.punkts, kā arī 671.punkts;
- dzēšams Apbūves noteikumu 322.punkts;
- dzēšams Plānojuma Apbūves noteikumu 811.punkts, savukārt, Plānojuma Paskaidrojuma raksts tiks papildināms saistībā ar Plānojuma grafiskajā daļā attēlot;
- saistībā ar apzīmējumu lietošanu kartēs PDF formātā papildināms Plānojuma Paskaidrojuma raksts (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 2.lpp.);

- Paskaidrojuma raksts papildināms ar informāciju saistībā ar Plānojuma Apbūves noteikumu 18.punktu, proti, ka pie jauna pieslēguma veidošanas tiek prasīti tehniskie noteikumi (skatīt Paskaidrojuma rakstu, sākot ar 55.lpp.);
- saistībā ar Vēstules 3.lapaspusē minēto par savrupmājas apbūves teritorijas (DzS) noteikšanu gar Rail Baltica, Pašvaldība konstatē, ka šāda teritorija no jauna ar Plānojumu nav noteikta.

II. Papildus Ministrijas vēstulē ietvertā argumentācija

2.1. Ministrijas līgums pēc papildus precizējumiem Plānojumā

Pašvaldība ir saņēmusi Ministrijas 2023.gada 25.jūlija vēstuli Nr. 1-132/4267 (reģistrēta ar lietvedības reģistrācijas numuru 1-6.1/23/4043), lūdzot papildus sniegt pamatojumu par sarkano līniju platumu noteikšanu Plānojumā, jo, Ministrijas ieskatā, nav ņemts vērā Tiesībsarga 2018.gada 18.maija vēstulē “*Par sarkanajām līnijām*” minētais. Kā arī sniegt pamatotu informāciju un izvērtējumu par iespējamām sekām, kuras var rasties, īstenojot dzīvojamo apbūvi teritorijās, kurās iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme.

2.2. Pašvaldības izvērtējums par Ministrijas papildus vēstulē norādīto

Pie Plānojuma izstrādes ir pārskatītas esošās sarkanās līnijas, tai skaitā detālplānojumos noteiktās, kā arī noteiktas jaunas sarkanās līnijas. Visi sarkano līniju platumi noteikti, lai pēc iespējas sabalansētu iedzīvotāju intereses un vienlaikus publiskās infrastruktūras attīstības iespējas. Jo īpaša uzmanība tika pievērsta “strīdus” objektiem, kur vēsturiski apbūve izveidojusies pārāk tuvu sarkanai līnijai.

Katrs gadījums tika izvērtēts individuāli, lai pēc iespējas novērstu esošos strīdus un eventuāli rastu risinājumu esošo tiesvedību ietvaros, kā arī novērstu iespējamību par jaunu tiesvedību rašanos. Pamatā esošās strīdus situācijas ir saistītas tieši ar senāk apstiprinātu detālplānojumu teritorijām. Tieši šīm teritorijām teritorijas plānojuma izstrādes procesā pašvaldība pievērsa īpašu uzmanību.

Nosakot sarkano līniju platumus, pēc iespējas tika ņemta vērā esošā situācija, ņemot par pamatu jau apstiprinātos detālplānojumus un lokālplānojumus, kur sarkano līniju platumus tiek noteikts savienojot esošo detālplānojumu teritorijas atbilstoši esošajam sarkano līniju platumam un ielu kategorijām. Jo īpaši tika vērtētas teritorijas, kur apbūve veidojusies jau vēsturiski, kas jāvērtē individuāli, pēc nepieciešamības nosakot šaurākas vai platākas sarkanās līnijas. Pašvaldības ieskatā, katrs strīdus un tiesvedības jautājums vērtējams individuāli, skatot konkrētā aprobežojuma samērīgumu, bet teritorijas plānojumā noteiktie sarkano līniju platumi ir izvērtēti un pēc iespējas uz esošo strīdus situāciju novēršanu vērsti.

Pašvaldības ieskatā, nosakot sarkano līniju platumus Plānojumā, pašvaldības rīcība ir izvēlējusies piemērotu rīcību, lai sabalansētu privāto īpašumu uzturēšanas un infrastruktūras attīstības jautājumu. Esošo sarkano līniju platumu noteikšana ir nepieciešama un konkrēto ielu un infrastruktūras teritoriju attīstību nevar panākt ar citiem, samērīgākiem līdzekļiem. Samērīgi izvērtēts, ka novada teritorijas attīstības

kontekstā jebkurš noteiktais sarkano līniju apgrūtinājums (kas katrs ir izvērtēts individuāli) ir noteikts kopējās teritorijas uzlabošanas mērķa sasniegšanai.

Norādāms, ka Plānojuma Apbūves noteikumu 68.1. apakšpunkts noteic, ka gar ielām (sarkanās līnijas) ir noteiktas spēkā esošajos detālplānojumos un lokālplānojumos Baložu pilsētā, Ķekavas pilsētā un novada ciemos, atbilstoši ielu kategorijām, kā arī ielu esošajām un plānotajām funkcijām.

Tāpat Pašvaldība sarkano līniju noteikšanā ir ņemusi vērā Tiesībsarga 2018.gada 18.maija vēstulē “*Par sarkanajām līnijām*” minēto. Pašvaldība ar 2022.gada 14.septembra vēstuli atsevišķi informēja Tiesībsargu par Tiesībsarga rekomendāciju ievērošanu Plānojuma izstrādē.

Pastāvot iespējamībai, ka var tikt īstenota dzīvojamā apbūve teritorijās, kurās iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme, Pašvaldība izvērtēs katu dzīvojamo apbūves platību veidošanas un attīstības gadījumu individuāli, nosakot pasākumus ietekmes mazināšanai atbilstoši katra gadījuma būtībai un nepieciešamībai.

Ņemot vērā, ka Pašvaldība nevar ieguldīt savus resursus privāto teritoriju apbūvē un sakārtošanā, plānošanas dokumentos tiks ietvertas nepieciešamās prasības prettrokšņu pasākumu nodrošināšanai konkrētās teritorijas attīstītājam. Savukārt, ja konkrētais prettrokšņu risinājums skars arī Pašvaldībai piederošo teritoriju, pašvaldības vērtēs visus iespējamos pasākumus un resursus, lai piedalītos iespējamās ietekmes novēršanā konkrētās teritorijas iedzīvotāju interesēs.

Vienlaikus, plānojot teritoriju, zonējumi un atļautās izmantošanas veidi pēc iespējas noteikti, lai iespējama paaugstināta piesārņojošo objektu ietekme uz dzīvojamo apbūvi netiku palielināta vai veidota jauna tieša ietekme. Šāda pieeja nepieciešama, lai pēc iespējas mazinātu iespējamo dzīvojamo apbūves teritoriju iedzīvotāju intereses.

Atkārtoti izvērtējot Plānojuma grafiskās kartes, Pašvaldība atkārtoti konstatē, ka Plānojumā nav paredzēta Rail Baltica teritorijas noteikšana ar tiešu ietekmi uz dzīvojām zonām.

2.3. Ministrijas lūgums pēc papildus precizējumiem Plānojumā saistībā ar grozījumu veikšanu

Pašvaldībā saņemta Ministrijas 2023.gada 28.augusta vēstule Nr. 15-2/4931 (reģistrēta ar lietvedības reģistrācijas numuru 1-6.1/23/4666) par Saistošo noteikumu grozījumiem, no kā Pašvaldība secina, ka dzēšamas tās tiesību normas, ar ko precizētas Saistošo noteikumu atsevišķu punktu redakcijas. Vienlaikus izstrādājams Teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja ziņojums (šis dokuments) par precizējumu veikšanu Saistošajos noteikumos, kā arī tas ievietojams sistēmā (TAPIS). Vienlaikus lūgts sniegt vēl papildus argumentus saistībā ar teritorijām, kam veicama detālplānojumu izstrāde, ka arī gājēju ceļa teritorijām.

2.4. Pašvaldības izvērtējums par Ministrijas papildus vēstulē norādīto

Saistībā ar Teritoriju, kurai izstrādājams detālplānojums (TIN 31) noteikšanu un plānoto detālplānojumu izstrādi norādāms, ka detālplānojuma izstrādes, tai skaitā izstrādes daļai no īpašuma teritorijas, izriet no konkrētās teritorijas individuāla novērtējuma, savukārt, pienākums, kam izstrādāt konkrēto detālplānojumu, izriet no īpašuma tiesību aspekta un normatīvajos aktos noteiktās kompetences. Pašvaldībai ir jāveic Pašvaldību likumā noteiktie pienākumi, proti, pašvaldībai jārealizē autonomās funkcijas. Ja konkrētās teritorijas piederība piekrīt pašvaldībai vai pašvaldība attīsta un atsavina konkrētu teritoriju autonomās funkcijas izpildei, arī detālplānojuma izstrādes pienākums gulstas uz pašvaldību. Savukārt, ja detālplānojuma teritorija pieder privāto tiesību subjektam, ir jālauj attīstītājiem un privātpersonai veikt teritorijas attīstību, lai netiktu realizēta nepamatota iejaukšanās uzņēmējdarbībā, kas ir pretēja Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajam (sk. 87.pantu).

Saistībā ar teritoriju *Gājēju ceļa piekļuves nodrošināšanai pie publisko ūdeņu teritorijas (TIN75)* norādāms, ka Pašvaldībai ir saistošs un ir izpildāms Zemes pārvaldības likumā noteiktais. Līdz ar to Pašvaldība plāno organizēt atsevišķas darba grupas izveidi, lai apzinātu un veiktu Zemes pārvaldības likumā noteikto pienākumu.

Saistībā ar pamatojumu, ko Pašvaldība ietvērusi atbildēs uz iedzīvotāju priekšlikumiem norādāms, ka Teritorijas attīstības un plānošanas likumā ir noteikta pašvaldības ekskluzīvā kompetence ņemt vai neņemt vērā iedzīvotāju iesniegumos sniegtos priekšlikumus pie Teritorijas plānojuma izstrādes. Pienākums, kas noteikts tiesu praksē ir pamatot priekšlikuma ņemšanu vērā vai neņemšanu vērā. Pašvaldība ir pamatojusi katru atbildi, norādot gan uz spēkā esošo tiesisko regulejumu, gan uz tiesu praksi un vispārīgajiem tiesību principiem. Savukārt, katra individuālā priekšlikuma izvērtējuma procesa tiesiskuma pārbaude piekrīt tiesu kompetencei.

Teritorijas plānojuma izstrādes vadītājs

J.Križanovskis

